

ROCZNY PROGRAM
REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
w ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
w GŁOGOWIE
rok szkolny 2024/2025

1. Założenia programu

Program jest elementem Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Głogowie. Obejmuje działania w trzech typach szkół wchodzących w skład zespołu:

- a. IV Liceum Ogólnokształcące im ks. J. Twardowskiego
- b. Technikum nr 2
- c. Branżowa szkoła I stopnia nr 1

Proponowane w programie działania mają na celu pomoc uczniom w rozpoznawaniu swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i zdolności oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Mają dostarczyć młodzieży oraz rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcie decyzji dotyczących wyboru zawodu.

2. Sposoby realizacji działań:

- a. zajęcia grupowe w klasach drugich Branżowej Szkoły I stopnia nr 1, trzeciej klasie LO, klasach czwartych – Technikum nr 2 będą realizowane ze szkolnym doradcą w wymiarze 10 godzin, zgodnie ze szkolnymi planami nauczania dla poszczególnych oddziałów;
- b. pogadanki, warsztaty, projekcje filmów edukacyjnych, prezentacje realizowane na zajęciach z wychowawcą;
- c. spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów i działów gospodarki;
- d. spotkania organizowane dla uczniów klas maturalnych z doradca zawodowym z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Głogowie celem przeprowadzenia badań predyspozycji uczniów, inicjowania indywidualnych spotkań w poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- e. wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy i instytucji kształcących – realizacja podstawy programowej w innej formie niż lekcyjna (łączenie teorii z praktyką);
- f. spotkania organizowane dla uczniów klas kończących szkołę: ofertowe, warsztaty prowadzone przez przedstawicieli uczelni wyższych i instytucji państwowych (Straż pożarna, Wojsko, Policja, Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie itp.).
- g. udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia w zawodzie i planowania dalszej kariery zawodowej – prowadzenie i aktualizacja tablicy szkolnej dotyczącej zawodów i ścieżek rozwoju edukacyjno – zawodowego;
- h. udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli – wychowawcy, pedagog, psycholog;
- i. organizacja Dnia Przedsiębiorczości w szkole;
- j. stała współpraca z Hufcem Pracy z Przemkowa – realizacja cyklu spotkań i warsztatów z uczniami klas wielozawodowych;
- k. współpraca ze Stowarzyszeniem Twoje Nowe Możliwości w zakresie wsparcia uczniów niepełnosprawnych na uczelniach wyższych (warsztaty prowadzone przez ich przedstawiciela);
- l. zakładka informacyjna na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów informujące uczniów i ich rodziców o możliwościach kształcenia w szkołach policealnych w regionie),
- m. działania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej bezpośrednio dzieciom i młodzieży oraz rodzicom polegającej na wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- n. badanie losów absolwentów.

3. Działania nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego w bieżącej pracy z uczniem na przedmiotach zawodowych:

Realizacja działań na przedmiotach zawodowych obejmuje zakres tematów:

- a. analiza kompetencji społecznych i personalnych,
- b. kompetencje zawodowe – test predyspozycji zawodowych,
- c. Jak podnieść posiadane kwalifikacje zawodowe (wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne) ?

- d. kompleksowa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- e. jak rozwijać kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe ?
- f. podstawowe umiejętności społeczne – komunikacja interpersonalna,
- g. jak być asertywnym w życiu?
- h. jak radzić sobie ze stresem ? Wykonanie testu – „wskaźnik stresu” i jego analiza,
- i. Jak osiągnąć sukces ? Charakterystyka człowieka przedsiębiorczego,
- j. umiejętność podejmowania decyzji i analizy barier w procesie decyzyjnym,
- k. analiza i informacja o zawodzie, który wybrali uczniowie,
- l. umiejętności planowania – wyznaczanie sobie celów,
- m. twórcze rozwiązywanie problemów,
- n. otwartość i gotowość na zmiany,
- o. instytucje rynku pracy (ich usługi i instrumenty rynku pracy)- analiza,
- p. aktywnie szukam pracy,
- q. autoprezentacja na piśmie,
- r. oko w oko z pracodawcą. Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej?
- s. rekrutacja i selekcja pracowników – analiza.
- t. instytucje wspierające na rynku pracy,
- u. europejski rynek pracy – jak się odnaleźć na rynkach międzynarodowych? Analiza dokumentacji aplikacyjnych,
- v. znajomość rynku Europejskiego – jak założyć działalność gospodarczą zagranicą?
- w. prowadzenie działalności gospodarczej w kraju. Tworzenie biznesplanu własnej firmy,
- x. jak zdobyć środki finansowe na własną działalność gospodarczą?
- y. potrzeby i oczekiwania pracodawców – lekcje pokazowe z udziałem przedstawicieli biznesu,
- z. wszechstronna analiza wojewódzkiego rynku pracy.

4. Działania nauczycieli w zakresie doradztwa zawodowego w bieżącej pracy z uczniem na przedmiotach ogólnokształcących:

Realizacja działań na przedmiotach ogólnokształcących obejmuje zakres tematów:

- a. zasady komunikacji interpersonalnej,
- b. poznaję swoje mocne i słabe strony osobowości,
- c. zasady pracy w zespole, konflikty, negocjacje,
- d. istota funkcjonowania gospodarki rynkowej, rynek pracy,
- e. podatki i ubezpieczenia, rodzaje podatków,
- f. formy organizacyjno – prawne przedsiębiorstw,
- g. zakładanie własnej działalności gospodarczej, tworzenie biznes – planu,
- h. praca jako wartość w życiu człowieka,
- i. bezrobocie i jego skutki,
- j. moja ścieżka edukacyjno – zawodowa, tworzenie dokumentów aplikacyjnych,

Przy realizacji podstawy programowej z języków obcych nowożytnych poruszane są zagadnienia doradztwa zawodowego:

- a. zawody i związane z nimi czynności,
- b. warunki pracy i zatrudnienia,
- c. praca dorywcza,
- d. rynek pracy.

W zakresie wiedzy i umiejętności językowych uczniowie:

- a. nazywają zawody i branże
- b. wymieniają kilka czynności/rodzajów prac wykonywanych w ramach określonych zawodów
- c. nazywają elementy środowiska pracy
- d. przedstawiają zawód, który chcieliby wykonywać
- e. prowadzą rozmowę z przełożonym
- f. piszą podanie o pracę
- g. pytają i informują o pracy dorywczej
- h. wymieniają ważne dla nich aspekty życia zawodowego
- i. informują, jakie mają kompetencje, umiejętności, zdolności
- j. opowiadają o swoich umiejętnościach, zdolnościach, kompetencjach
- k. opowiadają o wymarzonej pracy oraz zawodach wykonywanych przez rodziców
- l. piszą informację o poszukiwaniu pracy sezonowej

- m. piszą maila z opisem podjętej pracy
- n. charakteryzują wymarzonego szefa
- o. odpowiadają mailowo na ogłoszenie o pracy sezonowej
- p. dyskutują o problemie bezrobocia i poszukiwaniu pracy
- q. rozmawiają z kolegą o rynku pracy oraz szansach polepszających możliwości zdobycia dobrej pracy
- r. rozmawiają o wartości odbywania praktyk zawodowych.

5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym biznesu, uczelniami wyższymi i instytucjami wspomagającymi działania z zakresu doradztwa zawodowego:

- a. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Głogowie
- b. Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie, Urząd Skarbowy w Głogowie
- c. PANS w Głogowie,
- d. Uczelnia Jana Wyżykowskiego- Dolnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach z filią w Lubinie,
- e. WSB Wrocław, WSB Opole,
- f. Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Poznański
- g. Hotel Qubus Głogów.

6. Plan działań w roku szkolnym 2024– 2025 r.

DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	OSOBA ODPOWIEDZIALNA	UWAGI
Spotkanie informacyjne nauczyciela realizującego zadania doradcy zawodowego w szkole z dyrekcją szkoły, ustalenie planu działań,	wrzesień 2024	Wicedyrektor E.Mazur	
Zaopiniowanie planu pracy przez radę pedagogiczną, zatwierdzenie programu przez dyrektora	do 30 września 2024	Dyrektor szkoły	
Utworzenie z w bibliotece szkolnej kącika informacji zawodowej (prasa, informatory), bieżąca aktualizacja gazетки na I piętrze, przy gabinecie pedagogów. Utworzenie zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły	listopad 2024	Nauczyciel biblioteki Pedagog Nauczyciele i wychowawcy	
Wprowadzenie treści doradztwa zawodowego nauczycieli i wychowawców do planów pracy oraz ich realizacja.	1.09.2024	Nauczyciele i wychowawcy	
Przygotowanie przez pedagoga wstępnych terminów spotkań z doradcą zawodowym z poradni psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców	1.10.2024	Pedagog	
Przeprowadzenie zajęć warsztatowych w klasach kończących szkołę mających na celu rozpoznanie uzdolnień, temperamentu, zdolności, i cech osobowych ucznia – określenie preferencji zawodowych uczniów przez doradcę zawodowego z ppp przez doradcę zawodowego z PPP	w trakcie roku szkolnego 2024/25	Doradca zawodowy z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Głogowie - po ustaleniu z pedagogiem szkolnym	
Kierowanie uczniów i ich rodziców do ppp celem udzielania indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych			
Warsztaty dla uczniów niepełnosprawnych prowadzone przez przedstawiciela Stowarzyszenia „Twoje nowe możliwości”	w trakcie roku szkolnego 2024/2025	Pedagog	
Realizacja zajęć w klasach drugich BSIS wielozawodowych, kl.3 LO, 4 Technikum nr 2 (10g. zgodnie ze szkolnym planem nauczania dla tych oddziałów)	I i II półrocze zgodnie z planem lekcji	E. Mazur	

Przygotowanie cyklu spotkań dla uczniów klas wielozawodowych z pracownikami Hufca Pracy w Przemkowie	w trakcie roku szkolnego 2024/2025	Kierownik szkolenia praktycznego A.Wrona	
Przygotowanie spotkania informacyjnego dla uczniów klas wielozawodowych kończących szkołę na temat dalszej drogi edukacyjno – zawodowej.	w trakcie roku szkolnego 2024/25	Wicedyrektor Nauczyciel doradztwa zawodowego Wychowawcy	
Wyjścia grupowe uczniów do instytucji wspierających działania z zakresu doradztwa zawodowego	w trakcie roku szkolnego 2024/2025	Wicedyrektor E.Mazur Wychowawcy	
Opieka nad uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, działania w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom i ich rodzicom	w trakcie roku szkolnego 2024/25	Pedagodzy Nauczyciele Wychowawcy	
Organizacja modułu dla klas 8 szkół podstawowych w rama OTK	1.10.2024	Nauczyciel doradztwa zawodowego11	
Badanie losów absolwentów	1.02.2025	wicedyrektor	

7. Szkolny Program Doradztwa Zawodowego dla Branżowej Szkoły I Stopnia nr 1 klasy 2, IV Liceum Ogólnokształcącego - klasy 3, Technikum Nr 2 – klasy 4.

- Podstawy prawne
- Cel ogólny doradztwa zawodowego
- Treści programowe oraz cele szczegółowe
- Warunki i sposoby realizacji programu
- Efekty zajęć – zamiast oceniania
- Ewaluacja programu

8.1. Podstawy prawne:

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w branżowych szkołach reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego z dnia 20 lutego 2019r. (Dz. U. z 2019r., poz. 325), rozporządzenia z dnia 3 kwietnia 2019r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019r., poz. 639) oraz rozporządzenie z dnia 9 sierpnia 2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 1591 oraz 2019r. poz.323 z póź.zm.) w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

8.2. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Celem doradztwa zawodowego w branżowej szkole I stopnia (BSI) jest przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących rozwoju zawodowego, uwzględniając poznanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat systemu edukacji oraz rynku pracy.

Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą i jak rozwijają swoje kompetencje, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

8.3. Cele szczegółowe

- a. obszar **POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW:**

Uczeń:

- rozpoznaje swoje zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, predyspozycje zawodowe),

- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywanych zadań zawodowych,
- określa aspiracje i potrzeby związane z własnym rozwojem i sposoby realizacji.

a. obszar **ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY:**

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów, dokonuje charakterystyki,
- definiuje drogi zdobycia wybranych zawodów,
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- konfrontuje własne preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.

a. obszar **RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE:**

Uczeń:

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji;
- analizuje oferty szkolnictwa pod kątem dalszego kształcenia,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

a. obszar **PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO – ZAWODOWYCH:**

Uczeń:

- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów,
- planuje indywidualną ścieżkę kariery,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery.

8.4. Warunki i sposoby realizacji programu:

- a. Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:
- podczas grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego¹¹, które są prowadzone przez doradcę zawodowego (lub – zgodnie z obowiązującymi obecnie regulacjami prawnymi – przez osobę wyznaczoną przez dyrektora do realizacji zadań doradcy) w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
 - podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
 - podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole; Działania związane z doradztwem zawodowym powinny być planowane na poziomie szkoły w ramach Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) i realizowane przez całą kadrę pedagogiczną. Powinny one obejmować także rodziców.
- a. W realizację programu doradztwa zawodowego dla liceum ogólnokształcącego i technikum włączenie otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności przedstawicieli instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym – zwłaszcza specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych i pracowników placówek doskonalenia nauczycieli oraz jednostek samorządu terytorialnego (organy prowadzące szkoły), placówek kształcenia praktycznego, placówek kształcenia ustawicznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, szkół dla dorosłych oraz przedstawicieli pracodawców/przedsiębiorców, organizacje pracodawców oraz innych instytucji edukacyjnych i instytucji działających na rynku pracy (np. powiatowy urząd pracy, Ochotnicze Hufce Pracy), uczelnie wyższe, specjalne strefy ekonomiczne itp.
- b. Współpraca uczniów technikum z pracodawcami w ramach realizowanych zadań, w tym zadań dotyczących doradztwa zawodowego, w celu jak najlepszego przygotowania uczniów do wejścia i aktywnego poruszania się po rynku pracy, uzyskania przez nich doświadczenia zawodowego oraz realizacji własnej kariery zawodowej. Planując działania związane z doradztwem, należy pamiętać, że uczniowie technikum podjęli już pewnie decyzje edukacyjno-zawodowe i potrzebują wsparcia w weryfikacji tych decyzji i dokonywaniu kolejnych wyborów.

Tematy zajęć: Szkoła branżowa

L.p.	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
1.	Jaki jestem- kim będę? Ważne odpowiedzi w drodze do kariery.	1 h
2.	Jakie mam zdolności? Poznaję swoje umiejętności	1h
3.	Praca w grupie czy indywidualna? Trudności dobrodziejstwa.	1h
4.	Analiza swoich mocnych i słabych stron(wykonywanie analizy SWOT, testy)jak widzę swoją przyszłość zawodową ?P	1h
5.	Czym jest kariera zawodowa jak ją planować i co wpływa na jej przebieg?	1h
6.	Jak powinna wyglądać udana rozmowa kwalifikacyjna ? Zasady dobrej autoprezentacji.	1h
7.	Zawiązek temperamentu z wyborem zawodu. Typy osobowości zawodowej.	1h
8.	prezentacja narzędzi multimedialnych pomocnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.	1h
9	Zawody przyszłości	1h
10.	Praca na etacie czy własna działalność? Założenie firmy w praktyce. „12 sposobów jak zdobyć pieniądze na firmę?”	1h

Liceum Ogólnokształcące i Technikum

L.p.	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
1.	Jak widzę swoją przyszłość zawodową ?Prezentacja narzędzi multimedialnych pomocnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej	1h
2.	Udział w życiu publicznym (umiejętności interpersonalne, sztuka autoprezentacji, mowa ciała)	1h
3.	Sekretne składniki sukcesu – wiedza, umiejętności, kompetencje, kwalifikacje.	1h
4.	E-portfolio, czyli dokumentuj i organizuj swój rozwój. Obudź w sobie ducha postępu.	1h
5.	Analiza swoich mocnych i słabych stron(wykonywanie analizy SWOT, testy).	1h
6.	Mój zawód – moja pasja.	1h
7.	Zderzenie z rynkiem pracy nie musi boleć- bezpieczny start – warto znać swoje prawa.	1h
8.	System kwalifikacji w Polsce i Unii Europejskiej, czyli nowe wyzwania edukacyjne -korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym.	1h
9.	Bądź menadżerem planowania swojej drogi edukacyjno-zawodowej. Techniki zarządzania sobą w czasie. Równowaga między życiem zawodowym a osobistym.	1h
10.	Zawody przyszłości.	1h

8.5. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania.

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania rekomendujemy, aby podczas zajęć odwoływać się do autorefleksji i samooceny uczestników.

W programie doradztwa zawodowego rekomenduje się weryfikację efektów zajęć poprzez:

- zadawanie pytań uczniom na zakończeniu zajęć, celem których jest wzbudzenie w nich autorefleksje odnośnie przydatności przyswajanych treści i nabytych umiejętności w procesie planowania kariery edukacyjno-zawodowej;
- analizę wymiernych dowodów pracy uczniów gromadzonych w formie osobistego portfolio;
- analizę opracowanego przez ucznia indywidualnego planu działania (IPD), w którym dla wybranego celu edukacyjno-zawodowego wskazał i uzasadnił działania niezbędne do jego osiągnięcia. Taki sposób weryfikacji uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia. Pomoże także zidentyfikować, wyselekcjonować i uporządkować informacje przydatne w rozwoju edukacyjno-zawodowym z uwzględnieniem całonocowego doradztwa kariery. Wskaże możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy umiejętności i kompetencji. Należy też pamiętać, że niektóre efekty realizacji programu mogą być zweryfikowane wśród uczniów dopiero w przyszłości.

Uczniowie powinni zdobyć wiedzę, umiejętności oraz podnieść własne kompetencje:

Wiedza:

- uczeń posługuje się pojęciami związanymi z zagadnieniami rynku pracy,
- identyfikuje swoje możliwości,
- wyjaśnia zależności między zainteresowaniami a zawodem,
- zna umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,

Umiejętności:

- uczeń rozwija swoje zainteresowania,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego,
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę zawodową.

Kompetencje:

- uczeń skutecznie współpracuje w zespole,
- potrafi rozwiązywać konflikty.

8.6. Ewaluacja programu.

Realizacja programu powinna być na bieżąco monitorowana. Nauczyciel prowadzący zajęcia poprzez pozyskiwanie od uczniów informacji na temat przydatności poruszanych zagadnień i sposobu prowadzenia zajęć dokonuje ewaluacji programu (analiza wytworów uczniów, obserwacje, wywiady z uczniami)